

“Laikā, kad ikdienas pārmaiņas individuāliem arodbiedrības biedriem nereti atnes sliktas ziņas biežāk nekā labas, ir vietā atgādināt par tiem ideāliem, ar kuriem vēsturiski arodbiedrības tika dibinātas – **veicināt labāku darba cilvēku nākotni.**”

Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrības
darbības pamatnostādnes. (2006.g.)

Priekšvēsture

19.gadsimts – industriālā laikmeta sākums

**Lielražošanā plaši tiek iesaistīts mazkvalificēts darbaspēks
– no laukiem migrējošie iedzīvotāji, sievietes, bērni**

**Zems atalgojums, garas darba stundas, nekādu tiesību –
darba apstākļi bija daudz sliktāki nekā šodien**

Kas visu mainīja ?

Strādājošo SOLIDARITĀTE un ARODBIEDRĪBA

Priekšvēsture

1827.	ASV – pirmā modernā arodbiedrība, kas apvienoja dažādu profesiju darbiniekus
1850.	Jauna tipa arodbiedrību veidošanās Anglijā
1870.	Moderno arodbiedrību veidošanās Francijā un Vācijā
1891	Katoļu baznīca apstiprina darbinieku un arodbiedrību tiesības
(Pāvests Leo XIII enciklika “Rerum Novarum”)

Pirmsākumi – Latvijā, Krievijas impērijas sastāvā

1869.	Rīgā nodibināta pirmā strādnieku savstarpējās palīdzības biedrība - Jonatāna biedrība
1870.	Vērmaņa kokzāģētavā notiek viens no pirmajiem lielākajiem strādnieku streikiem Rīgā.
1885.	Tiek izdots likums, kurš aizliedz sieviešu un bērnu naktsdarbu.
1905.	Arodbiedrības sāk sarunas par koplīgumiem (Rīgas pasta telegrāfa zemākie ierēdņi prasa algas paaugstināšanu.)
	Viskrievijas Pasta Telefona un telegrāfa arodbiedrības dibināšana. Tiek izvirzītas prasības valdībai par pasta un telegrāfa darbinieku materiālā un tiesiskā stāvokļa uzlabošanu.
1917.	II Viskrievijas Pasta, Telefona un telegrāfa arodbiedrības kongress, kurā jau piedalās Latvijas pārstāvji. Tiek saglabāta ideja par vienotu arodbiedrību.

Latvijas Pasta telefona un telegrāfa biedrības

1921.- 22.	Latvijas Republikā tiek izveidotas nozaru arodbiedrības.
1923.	1.Pasta, telefona un telegrāfa arodu biedrības kongress. Arodbiedrības ir izveidotas galvenokārt Rīgā un lielākajās pilsētās.
1927.	Starptautiskās Darba organizācijas vadītāja Albēra Tomā (Thoma) darba vizītē Rīgā.
1928.	Pasta, Telefona un Telegrāfa arodu biedrība tiek pieņemta IPTT (International Post, Telephon and Telegraph) rindās.
1929.	Tiek izveidota Latvijas Pasta, Telegrāfa un Telefona darbinieku biedrība, kura grib aiziet no sociāldemokrātu ietekmes arodbiedrību kustībā.
1930.	Pasta, Telegrāfa un Telefona darbinieku biedrībā tiek izveidota krājaizdevu sabiedrība.
1934.-39.	Pasta, Telegrāfa un Telefona arodu biedrība savu darbību turpina pagrīdē.
	Pasta, Telegrāfa un Telefona darbinieku biedrība Darba kameras paspārnē

Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrība

1991.	Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrības (LSAB) dibināšanas kongress. Izveido Palīdzības fondu darba nelaimes gadījumos cietušajiem .
1994.	Sākas sadarbība ar Zviedrijas arodbiedrībām, arodbiedrību izglītošanas programmas ietvaros.
1995.	LSAB paraksta koplīgumu ar "Lattelekom" SIA ārvalstu menedžmentu, kurā kā pirmie Latvijā paredz uzkrājumu veidošanu darbinieku 3.līmeņa Pensiju fondam.
1996.	LSAB II kongress. Pieņem lēmumu par dalības atjaunošanu starptautiskajā sakaru darbinieku organizācijā IPPT.
1997.	LSAB Pilnvaroto konference apstiprina Sociālā fonda, Bezdarba fonda un Rezerves fonda izveidošanu
Tiek atjaunota LSAB dalība starptautiskās sakaru nozares darbinieku organizācijas IPTT sastāvā.
Parakstu vākšanas akcija "Lattelecom" ar prasību - "Mēs negribam pazaudēt Koplīgumu!"
1998.	Piedalās pasaules arodbiedrību apvienības UNI (Union Network International) izveidošanā

Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrība

2001. **LSAB III kongress** Apstiprina Darbības prioritātes un aicinājumus nozarē strādājošajiem (par iesaistīšanos arodbiedrību kustībā) un darba devējiem (par sadarbību)

LSAB prezidente Z.Semjonova tiek ievēlēta UNI Pasaules komitejā

2002. Sākas smagas pārrunas par *Lattelecom* koplīguma sociālo garantiju saglabāšanu

Atjaunojas koplīguma pārrunas *Latvijas Pastā*

LSAB piedalās arodbiedrību piketā pie Saeimas ar prasību nepieļaut darbinieku sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmes palielināšanu.

Arodbiedrību prasība tiek apmierināta.

2003. LSAB sportisti Rīgas Domes 1.maija stafetes skrējienā iegūst 1.vietu darba kolektīvu grupā.

2004. Pēc iestāšanās ES, LSAB iesaistās Baltijas un Ziemeļvalstu kopprojektā un Portugāles koordinētā Dienvidu un Austrumeiropas valstu ilgtermiņa projektā

LSAB

Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrība

2005.	<p>Uzsāk darbu Transporta, sakaru un informātikas lietu trīspusējās sadarbības komisija, piedalās LSAB vadītāji.</p> <p>LSAB paraksta vienošanās ar atsevišķiem <i>Lattelecom</i> meitas uzņēmumiem par sociālo garantiju saglabāšanu</p> <p>LSAB piedalās arodbiedrību manifestācijā „Mēs pret nabadzību”.</p>
2006.	<p>LSAB IV kongress atbalsta UNI Čikāgas kongresā deklarētos mērķus: par cilvēka cienīgu darbu, par korporatīvo sociālo atbildību, par organizēšanos.</p> <p>LSAB paraksta koplīgumu ar <i>Lattelecom grupas</i> uzņēmumiem</p>
2007.	<p>LSAB prezidente saņem uzaicinājumu piedalīties koncerna <i>Telia Sonera EDP</i> sanāksmēs</p> <p>LSAB interneta mājas lapas (www.lsab.lv) atklāšana</p> <p>LSAB atbalsta parakstu vākšanu referendumam par Saeima atlaišanas tiesībām</p>
2008.	<p>Pirmsstreika aktivitātes <i>Latvijas Pastā</i>, kā rezultātā izdodas panākt darba algu palielinājumu.</p>

Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrība

2009.	Aktivitātes krīzes ietekmes pārvarēšanai (cīņa par Koplīgumiem, par ierobežojumu atcelšanu strādājošiem pensionāriem, pret bargiem taupības pasākumiem)
2010.	UNI 3.Pasaules kongresā Nagasaki (Japāna) LSAB juridiskā padomniece I.Kalniņa tiek ievēlēta UNI Izpildkomitejā (Centrāl- un Austrumeiropas sektors)
2011.	LSAB V kongress apstiprina arodbiedrības pamatnostādnes un darbības pamatvirzienus pasaules finanšu un ekonomiskās krīzes laikā <i>Lattelecom</i> darba devējs organizē daudzveidīgas pret LSAB un arodbiedrību kopumā vērstas akcijas LSAB atbalsta inovatīvu risinājumu <i>Lattelecom</i> Koplīguma sociālo garantiju pārveidošanai par par brīvas izvēles labumu sistēmu. UNI Eiropas reģionālā konferencē Tulūzā (Francija) LSAB viceprezidente I.Kalniņa tiek ievēlēta UNI Eiropas Izpildkomitejā.

Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrības (LSAB) misija - veicināt sakaru nozarē strādājošo dzīves līmeņa un kvalitātes uzlabošanu, nodrošināt pienācīgus darba apstākļus.

Industrializācija, kas bija XX gadsimta dominante, šodien tiek nomainīta ar jaunu darba dzīves saturu, ko raksturo servisa jeb pakalpojumu producēšana, jauns pieprasījums un uzpildījums zināšanu jomā, kā arī ļoti straujš pārmaiņu temps.

Arodbiedrības uzdevums – radīt cilvēkiem drošību un labvēlīgus un taisnīgus nodarbinātības noteikumus, lai ienākšana jaunajos darba dzīves apstākļos varētu notikt ar izpratni, ar atvērtām acīm.

Mēs visi gribam interesantu darbu, kurā varam augt un attīstīties, bet mums ir vajadzīgs arī laiks, enerģija un iespējas, lai veidotu ģimeni, audzinātu bērnus, laiks draugiem un atpūtas pasākumiem.

Stiprinot mūsu kolektīvās prasības, mēs panākam lielāku individuālo brīvību! Un otrādi – stipri indivīdi veido stipru komandu.

**Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrības
darbības pamatnostādnes. (2011.g.)**